

Результати анкетування студентів щодо дотримання академічної доброчесності за освітньою програмою С4 Психологія

Щорічно в ННМІ Чорноморського національного університету імені Петра Могили проводяться опитування здобувачів вищої освіти за допомогою онлайн-інструментів (Google Forms), що дозволяє оцінити рівень поінформованості студентів щодо принципів академічної доброчесності, прояви недоброчесної поведінки та ефективність заходів її запобігання. Усі опитування є анонімними.

Опитування щодо дотримання академічної доброчесності в ЧНУ імені Петра Могили у 2024–2025 н. р. серед здобувачів освітньої програми С4 Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти (кількість опитаних – 17 осіб) в межах анкети показало наступні результати*.

Результати опитування свідчать про достатній рівень обізнаності здобувачів освіти з поняттям академічної доброчесності. Переважна більшість респондентів (88%) зазначили, що знайомі з цим поняттям, тоді як 12% опитаних оцінили свій рівень обізнаності як частковий.

Щодо ознайомлення з нормативними документами, які регулюють політику дотримання академічної доброчесності в Університеті, майже дві третини здобувачів освіти (65%) підтвердили, що ознайомлені з відповідними документами. Водночас близько третини респондентів (29%) зазначили, що ознайомлені з ними лише частково, а 6% опитаних повідомили про відсутність ознайомлення з такими нормативними документами.

Результати опитування щодо проявів академічної недоброчесності свідчать, що найпоширенішим явищем, з яким стикалися здобувачі освіти під час навчання, є списування – його відзначили 59% респондентів. Досить поширеним проявом також визначено академічний плагіат, на який вказали 41% опитаних. Водночас 35% респондентів зазначили, що не стикалися з наведеними проявами академічної недоброчесності. Майже третина здобувачів освіти (29%) звернули увагу на проблему необ'єктивного оцінювання. Самоплагіат як прояв академічної недоброчесності відзначили 24% респондентів. Значно рідше згадувалися обман, фальсифікація та хабарництво.

Щодо причин недотримання академічної доброчесності, переважна більшість опитаних (71%) вважають основним чинником відсутність належного покарання за плагіат. Більше половини респондентів (53%) пов'язують такі порушення з відсутністю інтересу до наукової діяльності. Також серед вагомих причин було визначено масовість освіти, на що вказали 41% здобувачів освіти. Крім того, частина респондентів відзначила обмежений доступ до необхідної інформації (29%), відсутність чітких правил написання академічних робіт (24%), а також порушення принципів академічної взаємодії та зниження академічних стандартів (24%) як чинники, що можуть сприяти недотриманню принципів академічної доброчесності.

Результати опитування свідчать, що переважна більшість здобувачів освіти (71%) зазначили, що їм не відомі випадки плагіату серед однокурсників. Водночас майже 18% респондентів утрималися від однозначної відповіді, а 12% опитаних повідомили, що їм відомі подібні випадки.

Щодо санкцій за порушення принципів академічної доброчесності, понад половина респондентів (53%) не змогли визначити найбільш дієві заходи впливу. Разом із тим по 18% здобувачів освіти вважають ефективними повторне проходження оцінювання (заліку, іспиту, контрольної роботи тощо) та позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання. Ще майже 12% опитаних підтримують як санкцію повторне вивчення дисципліни.

Найбільший вплив на формування дотримання принципів академічної доброчесності мають викладачі – на це вказали 88% респондентів. Важливу роль у заохоченні до дотримання академічних стандартів також відіграють куратори, яких відзначили 65% здобувачів освіти. Понад половина опитаних (53%) вважають, що дотриманню принципів академічної доброчесності сприяє адміністрація університету / інституту. Така ж частка респондентів зазначила, що академічна доброчесність є їхнім власним принципом та внутрішнім переконанням. Водночас 12% здобувачів освіти повідомили, що не відчують заохочення до дотримання принципів академічної доброчесності з боку жодного з перелічених суб'єктів.

Всі респонденти (100%) зазначили обов'язкову перевірку курсових робіт (проектів) програмно-технічними засобами на наявність академічного плагіату. Високий рівень контролю також характерний для наукових статей і тез матеріалів конференцій, які відзначили 88% здобувачів освіти, а також кваліфікаційних робіт (проектів), на що вказали 71% опитаних.

Переважна більшість здобувачів освіти (82%) зазначили відсутність випадків недоброчесності з боку викладачів під час проведення контрольних заходів, зокрема контрольних робіт, заліків, іспитів та творчих проектів. Водночас 12% респондентів повідомили, що частково стикалися з подібними проявами.

Результати опитування свідчать, що переважна більшість здобувачів освіти (94%) не стикалися під час навчання з випадками хабарництва стосовно себе або одногрупників.

Щодо популяризації принципів академічної доброчесності, більше половини опитаних (59%) вважають доцільним проведення дискусій, тренінгів, майстер-класів та інших інформаційно-просвітницьких заходів. Ще 29% респондентів частково підтримують таку ініціативу, тоді як 12% здобувачів освіти не вважають подібні заходи необхідними.

Аналіз пропозицій щодо підвищення рівня академічної доброчесності показав, що понад половина респондентів (53%) не надали додаткових пропозицій. Водночас 24% опитаних висловили необхідність посилення контролю та перевірок щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Ще 18% здобувачів освіти підтримують впровадження

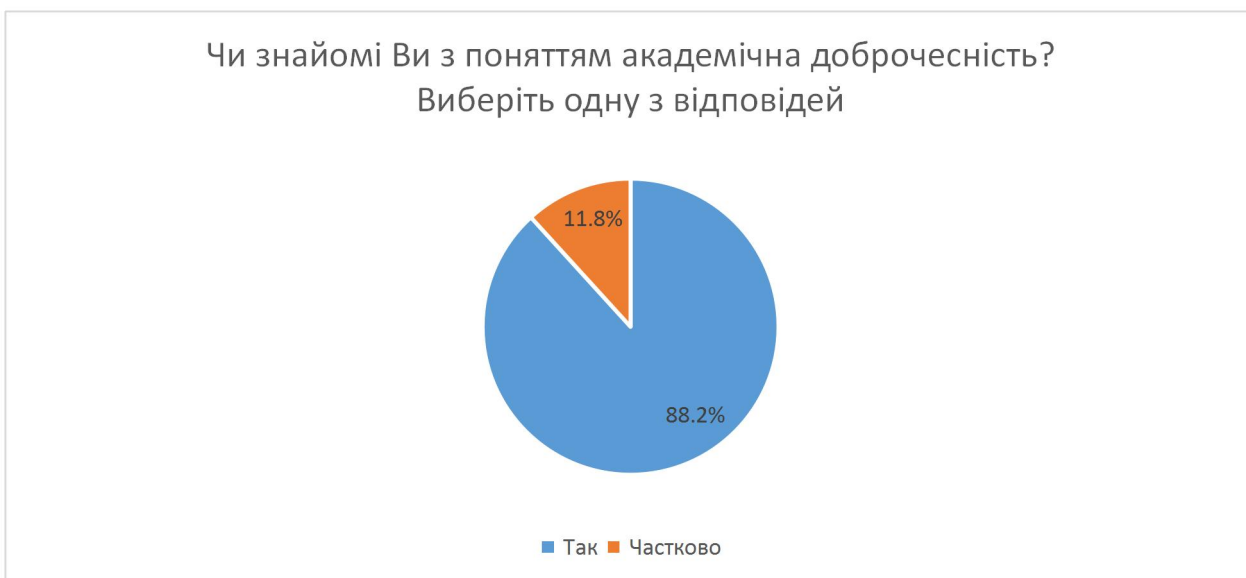
спеціальних курсів і тренінгів із зазначеної тематики, а 6% респондентів наголосили на важливості активнішого інформування та обговорення питань академічної доброчесності в освітньому середовищі.

Результати анкетування будуть використані для підвищення рівня дотримання принципів академічної доброчесності за освітньою програмою С4 Психологія.

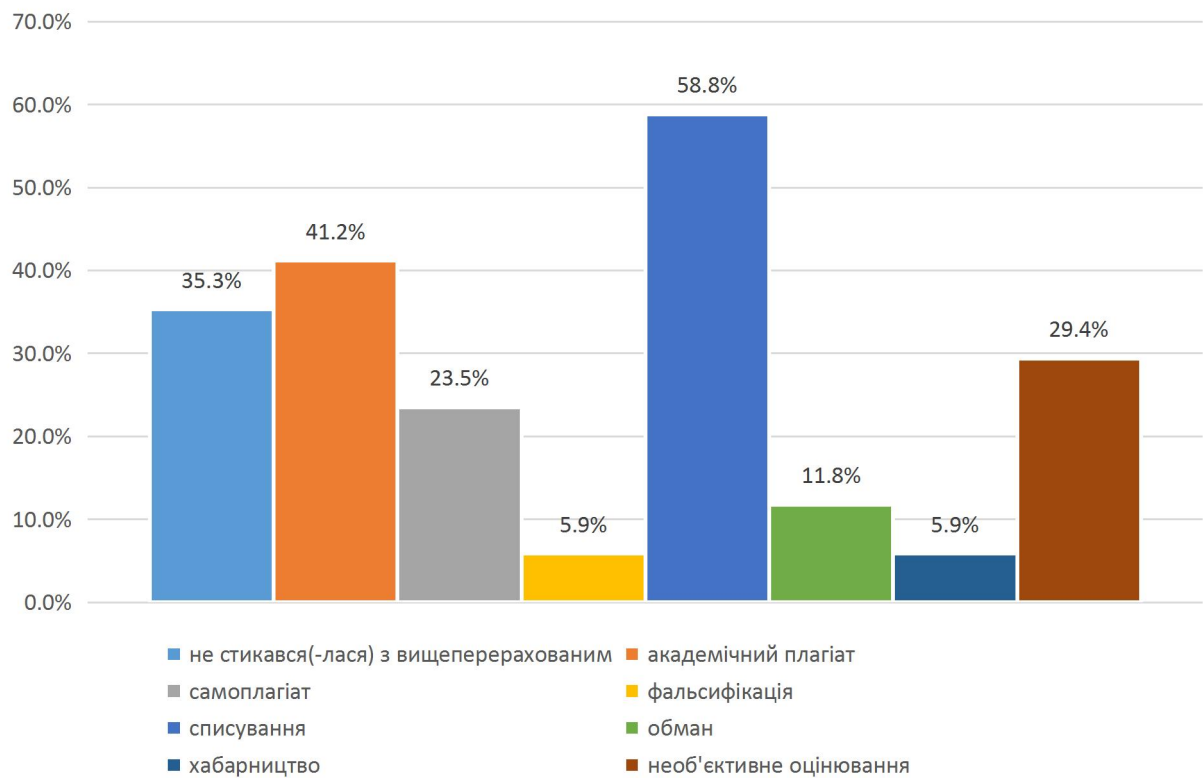
(Посилання на форму опитування:
<https://forms.gle/xPDpfhQS8ToGu4ub8>).

** Примітка: з метою підвищення читабельності аналітичного матеріалу, у текстовій частині звіту наведено округлені значення відсоткових показників. Деталізовані дані, включно з десятковими частками відсотків, відображено на відповідних діаграмах та гістограмах для забезпечення максимальної точності візуалізації.*

Більш детально з результатами опитування можна ознайомитися нижче.

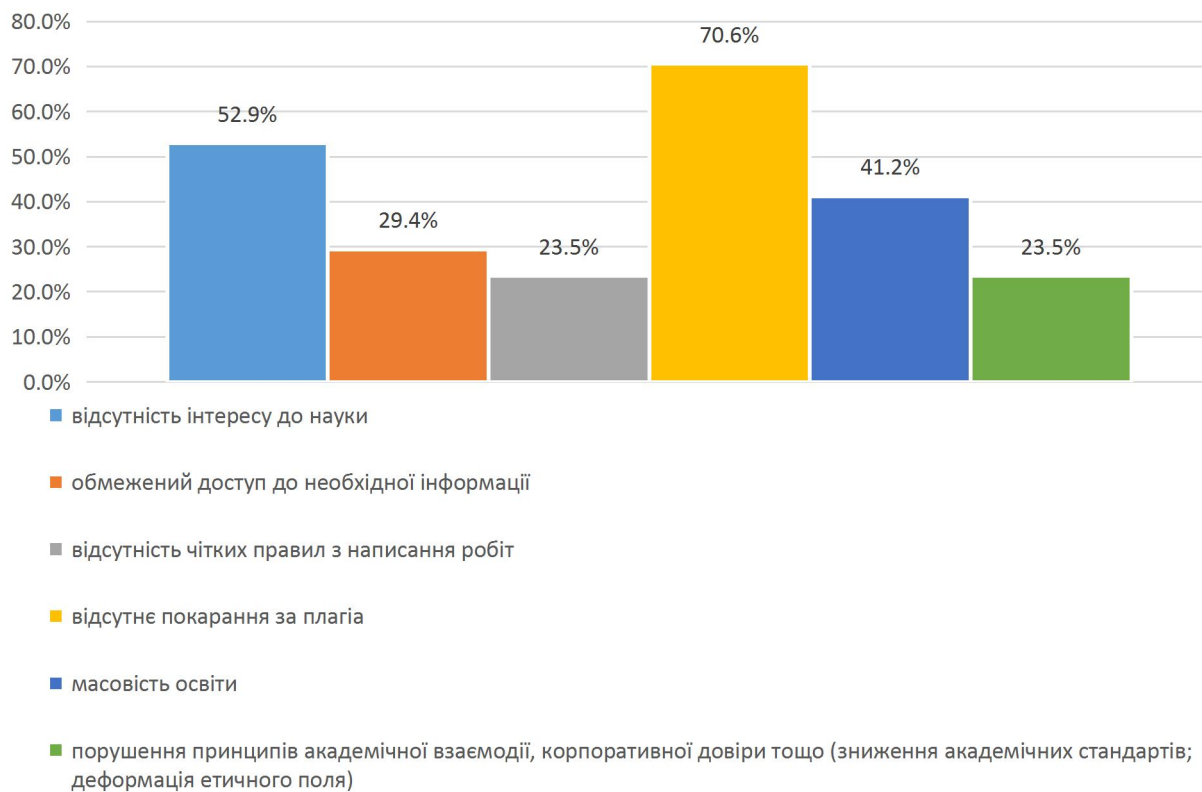


Які прояви академічної недоброчесності Вам траплялися під час навчання?
Оберіть одну або кілька відповідей, що підходять

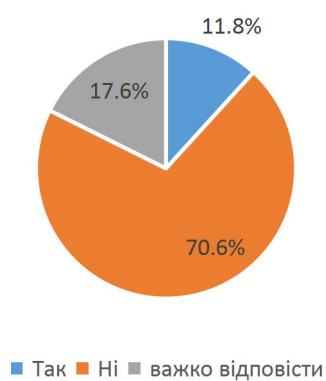


Які, на Вашу думку, причини недотримання академічної доброчесності?

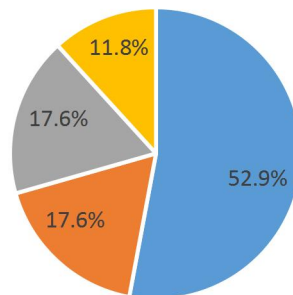
Оберіть одну або кілька відповідей, що підходять



Чи відомі Вам випадки плагіату серед ваших однокурсників?



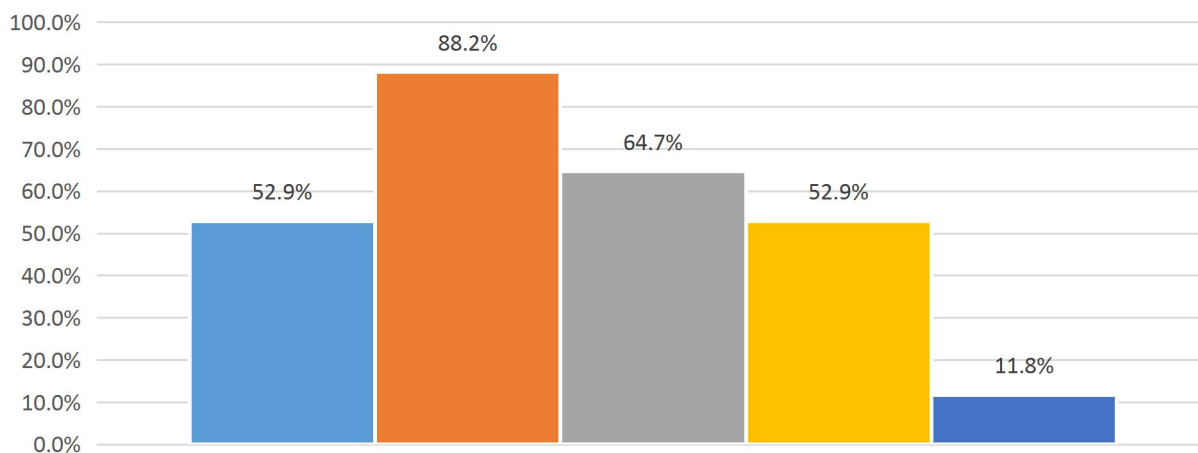
Які санкції щодо студентів Ви вважаєте дієвими в разі виявлення і доведення академічної недоброчесності?



- важко відповісти
- повторне проходження оцінювання (залік, іспит, контрольна робота тощо)
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання
- повторне вивчення дисципліни

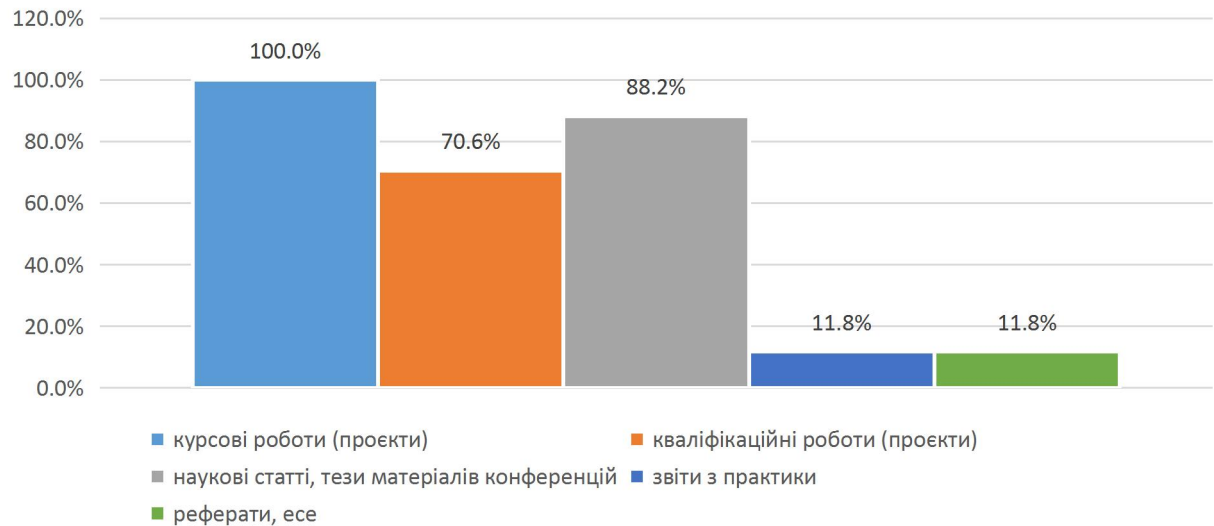
Хто Вас заохочує дотримуватися принципів академічної доброчесності?

Оберіть одну або кілька відповідей, що підходять

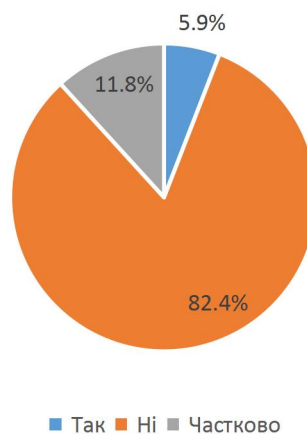


- адміністрація університету / інституту
- викладачі
- куратор
- доброчесність - мій власний принцип
- ніхто з вищеперелічених

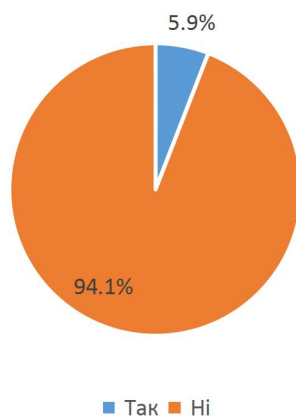
Які письмові роботи Вашої освітньої програми підлягають обов'язковій перевірці програмно-технічними засобами на наявність академічного плагіату (Anti-Plagiarism, StrikePlagiarism тощо)? (можливі декілька варіантів відповідей)



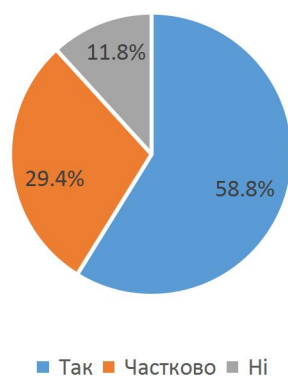
Чи доводилося Вам під час навчання стикатися з фактами недоброчесності з боку викладачів при проведенні контрольних заходів (контрольних робіт, заліків, іспитів та творчих проєктів)?



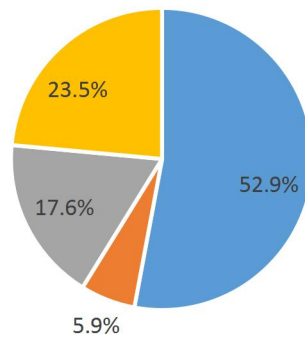
Чи стикалися Ви під час навчання з випадками хабарництва стосовно Вас або одногрупників? Якщо «Так» то вкажіть обставини та особу, яка спонукала Вас до цього.



.Чи доречними, на Вашу думку, є проведення дискусій, тренінгів, майстер-класів та інших заходів для популяризації академічної доброчесності?



Ваші пропозиції щодо підвищення рівня академічної доброчесності.
Будь ласка, напишіть тут Вашу відповідь:



■ Нема пропозицій

■ Впровадження курсів / тренінгів

■ Більше інформування / говорити про доброчесність

■ Посилення контролю / перевірок